

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Liite

1.Talouden toteutumatiiedot: (5/2026)

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2025	TOT 5/2025	MTA2026	TOT 5/2026	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	3 082 054	1 534 132	2 936 700	1 480 857	50,4	-1 455 843
Myyntituotot	1 880 242	531 810	1 808 000	531 523	29,4	-1 276 477
Maksutuotot	615 150	265 967	634 900	213 333	33,6	-421 567
Tuet ja avustukset	493 498	708 760	435 900	709 659	162,8	273 759
Muut toimintatuotot	93 164	27 595	57 900	26 342	45,5	-31 558
Toimintakulut	-27 697 335	-12 100 330	-28 493 822	-12 267 824	43,1	16 225 998
Henkilöstökulut	-19 512 653	-8 628 786	-19 918 708	-8 800 837	44,2	11 117 871
Palkat ja palkkiot	-15 845 096	-7 001 989	-16 192 500	-7 063 114	43,6	9 129 386
Henkilösivukulut	-3 667 557	-1 626 797	-3 726 208	-1 737 723	46,6	1 988 485
Palvelujen ostot	-5 909 224	-2 564 139	-6 266 200	-2 535 035	40,5	3 731 165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-744 351	-352 693	-761 900	-343 836	45,1	418 064
Avustukset	-660 230	-192 482	-677 300	-194 431	28,7	482 869
Muut toimintakulut	-870 877	-362 230	-869 714	-393 685	45,3	476 029
Toimintakate	-24 615 281	-10 566 198	-25 557 122	-10 786 967	42,2	14 770 155

Edellä olevissa määrärahoissa näkyvät valtuuston 18.5.2026 hyväksymät määrärahamuutokset. Toimintatuottojen lisäys 80 000 euroa (perusopetus), toimintakulujen lisäys 40 000 euroa (varhaiskasvatus) ja toimintakulujen vähennys 310 000 euroa (perusopetus).

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2025	TOT 5/2025	MTA2026	TOT 5/2026	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	480 579	223 074	460 800	130 018	28,2	330 782
Toimintakulut	-9 172 200	-4 098 745	-9 246 108	-4 208 106	45,5	-5 038 002
Toimintakate	-8 691 621	-3 875 671	-8 785 308	-4 078 088	46,4	-4 707 220

Perusopetus ja keskikasteen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2025	TOT 5/2025	MTA2026	TOT 5/2026	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	1 792 934	975 363	1 775 500	968 526	54,5	806 974
Toimintakulut	-15 176 665	-6 623 845	-15 808 878	-6 554 016	41,5	-9 254 862
Toimintakate	-13 383 731	-5 648 482	-14 033 378	-5 585 490	39,8	-8 447 888

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2025	TOT 5/2025	TA2026	TOT 5/2026	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)
TULOSLASKELMA						
Toimintatuotot	808 541	335 695	700 400	382 313	54,6	318 087
Toimintakulut	-3 348 470	-1 377 740	-3 438 836	-1 505 702	43,8	-1 933 134
Toimintakate	-2 539 929	-1 042 045	-2 738 436	-1 123 389	41,0	-1 615 047

Palkkamenojen tarkempi seuranta, (kuukausittainen palkkasumma), (suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palkkamenot 2021 (talousarvio):	12 948 720
Palkkamenot 2021 (toteutuma):	13 370 830
Palkkamenot 2022 (talousarvio):	12 775 800
Palkkamenot 2022 (toteutuma):	13 827 567
Palkkamenot 2023 (talousarvio):	13 717 000
Palkkamenot 2023 (toteutuma):	14 680 944
Palkkamenot 2024 (talousarvio):	15 506 746
Palkkamenot 2024 (toteutuma):	15 192 285
Palkkamenot 2025 (talousarvio):	16 056 734
Palkkamenot 2025 (toteutuma):	15 838 495
Palkkamenot 2026 (talousarvio):	16 332 500

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	372 517 (379 333)	780 547 (795 691)	159 159 (146 599)	1 312 223 (1 321 623)	- 9 400
helmikuu	332 962 (341 869)	751 833 (817 749)	173 162 (179 260)	1 257 957 (1 338 878)	-90 321
maaliskuu	410 282 (384 887)	876 477 (819 211)	221 808 (180 167)	1 508 567 (1 384 265)	+33 981
huhtikuu	588 255 (594 133)	809 390 (838 787)	208 888 (170 725)	1 606 533 (1 603 645)	+36 869
toukokuu	371 675 (371 887)	820 665 (807 252)	185 494 (174 439)	1 377 834 (1 353 578)	+61 125

Palvelujen ostojen (U) tarkempi seuranta, (suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palvelujen ostot 2020 (talousarvio):	5 108 520
Palvelujen ostot 2020 (toteutuma):	4 581 318
Palvelujen ostot 2021 (talousarvio):	5 011 870
Palvelujen ostot 2021 (toteutuma):	5 167 669
Palvelujen ostot 2022 (talousarvio):	5 266 839
Palvelujen ostot 2022 (toteutuma):	5 932 293
Palvelujen ostot 2023 (talousarvio):	5 549 450
Palvelujen ostot 2023 (toteutuma):	6 175 221
Palvelujen ostot 2024 (talousarvio):	6 163 616
Palvelujen ostot 2024 (toteutuma):	5 958 113
Palvelujen ostot 2025 (talousarvio):	6 194 306
Palvelujen ostot 2025 (toteutuma):	5 877 859
Palvelujen ostot 2026 (talousarvio):	6 466 200

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	224 284 (214 725)	230 531 (244 489)	55 843 (49 929)	510 658 (509 143)	+1 515
helmikuu	234 619 (219 543)	251 884 (277 302)	28 986 (24 746)	515 489 (521 591)	-4 587
maaliskuu	233 020 (219 728)	307 293 (221 964)	31 354 (26 104)	571 667 (467 796)	+99 284
huhtikuu	228 384 (219 163)	160 178 (260 423)	35 822 (33 585)	424 384 (513 171)	+10 497
toukokuu	233 299 (220 021)	252 870 (288 702)	26 668 (43 715)	512 837 (552 438)	-29 104

2. Henkilöstötilanne: Vakanssiseuranta

Varhaiskasvatus:

Nimike	Tp21	Tp22 *	Tp23	Tp24	Tp25	Ta26	6/26
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1	1	
Varhaiskasvatuksenohjaaja	2	2	2	2	1	1	
Palvelusihteeri	2	2	2	2	2	2	
Hanketyöntekijä	0	1	1	1	1	2	
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	2	0	0	0	0	0	
Perhepäivähoitaja	18	12	12	11	10	10	
Varhaiskasvatuksen eo	4	5	5	7	6	6	
Kuraattori	1	1	1	1	1	1	
Varhaiskasvatuksen neopsy- ohjaaja					1	1	
Päiväkodinjohtaja	7	7	7	7	6	6	
Varhaiskasvatuksen opettaja	21	28	28	28	29	29	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	38	51	51	51	51	50	
Ryhmäavustaja	5	2	2	3	1	1	
Varhaiskasvatuksen vara- henkilö	-	-	-	3	3	3	
Yhteensä	101	112	112	117	113	113	

Perusopetus:

Nimike	Tp21	Tp22 *	Tp23	Tp24	Tp25	Ta26	6/26
Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1	1	
Kuljetussuunnittelija						1	
Palvelusihteeri	5	5	5	5,4	4,9	4,5	
Tvt-koordinaattori						1	
Rehtori	4	4	4	4	4	4	
Luokanopettaja	53	51	51	51	50	49	
Lehtori	30	30	30	31	30	30	
Pt. tuntiopettaja	22	23	23	21	21	21	
St. tuntiopettaja	0	0	0	0	0	0	
Erytysluokanopettaja	12	14	14	14	18	18	
Erytysopettaja	8	8	8	9	8	8	
Esikoulun opettaja	1	0	0	0	0	0	
Lehtori (vanh.)	0	0	0	0	0	0	
Koulunkäynninohjaaja	42	48	48	49	51	50	
Apip -ohjaaja	4	4	4	3	3	3	
Koulukuraattori	3	3	0	0	0	0	
Koulupsykologi	3	3	0	0	0	0	
Yhteensä	188	194	188	188,4	190,9	190,5	

Vapaa-aikapalvelut:

Nimike	Tp21	Tp22 *	Tp23	Tp24	Tp25	Ta26	6/26
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1	1	
Kirjastonhoitaja	2	1	2	2	2	2	
Kirjastovirkailija	8	8	9	8	8	8	

Kulttuurisihteeri/Museonjohtaja	1	1	1	1	1	1	
Musiikinohjaaja/kulttuurituottaja	1	0	1	1	1	1	
Kulttuuriohjaaja/Museoassistentti	1	1	1	1	1	1	
Liikuntas sihteeri/Liikuntapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1	1	
Liikunnanohjaaja	5	4	5	5	5	6	
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2	2	2,5	2,5	
Laitoshuoltaja	2	2	2	2	2,5	2,5	
Laitosmies	1	1	1	1	1	1	
Tilapäistyöntekijät	-	0	0,5	0,5	2	1	
Nuorisosihteeri	1	1	1	1	1	1	
Nuoriso-ohjaaja	4	5,6	6	6	6	6	
Hanketyöntekijä	-	-	-	-	-	-	
Nuorisotilan ohjaaja	-	-	0	0	0	0	
Rehtori	1	0	1	1	1	1	
Opettaja/työväenopisto	2	2	2	2	2	1	
St. tuntiopettaja/to	80	10	11	11	11	11	
Opettaja/musiikkiopisto	4	5	6	6	6	6	
St. tuntiopettaja/mo	12	5	5	5	5	5	
Palvelusihteeri	1	1	1	1	1	1	
Yhteensä	130,0	51,6	59,5	58,5	61	61	

*muutettu numerot henkilötyövuosiksi (aiemmin vakansseja)

Sijaisten käyttö (sijaisten työtunnit/kk)

Vastuualue	1/24	2/24	3/24	4/24	5/24	8/24	9/24	10/24	11/24	12/24
Varhaiskasvatus	630	721	942	982	711	407	388	108,5	176	247
Perusopetus	715	961	1044	1098	592	208	917	832	1219	322
Yhteensä	1345	1682	1986	2080	1303	615	1305	940,5	1395	569
joista lisäkustannuksia	1008	1201	1598	1735	1055	495	858	635,5	954	425
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1008	2209	3807	5542	6597	7092	7950	8585,5	9539,5	9964,5

Vastuualue	1/25	2/25	3/25	4/25	5/25	8/25	9/25	10/25	11/25	12/25
Varhaiskasvatus	638	422	958	499	533	180	172	115	115	247
Perusopetus	1173	883	1253	634	615	499	1034	741	1134	726
Yhteensä	1811	1305	2211	1133	1148	679	1206	856	1249	973
joista lisäkustannuksia	1391	1029	1686	892	1020	477	918	669	1113	807
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1391	2420	4106	4998	6018	6495	7413	8082	9195	10002

Vastuualue	1/26	2/26	3/26	4/26	5/26	8/26	9/26	10/26	11/26	12/26
Varhaiskasvatus	96	129	274	394	450					
Perusopetus	723	1067	1711	1085	603					
Yhteensä	819	1196	1985	1479	1053					
joista lisäkustannuksia	625	865	1309	1240	810					
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	625	1490	2799	4039	4 849					

3. Toiminnallisia vertailulukuja

Lapsia päivähoitossa, kotihoidon tuen piirissä olevat lapset:

	lapsia päivähoitossa yht.	kokopäivähoitossa	osapäivähoitossa	vain esiopetuksessa	kotihoidon tuen piirissä
Tp2020	562	349	198	19	201
Tp2021	598	345	225	22	157
Tp2022	591	410	158	22	156
Tp2023	596	457	120	19	131
Tp2024	580	472	97	12	112
Tp2025	552	473	73	7	117
1/2026	568	484	74	10	113
2/2026	573	488	75	10	122
3/2026	581	495	76	10	126
4/2026	590	506	75	9	135
5/2026	556	497	59	0	130

Koko- ja osapäivähoitossa olevien määrissä näkyy 1.3.2017 voimaan tullut laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Laki muutti kokoaikaisen varhaiskasvatuksen rajaa vähintään 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen ja osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen alle 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen.

Tukiopetustuntien käyttö perusopetuksessa

	Tukiopetustunnit
Tp2020	699+ 159,5
Tp2021	732+319,5
Tp2022	678,5 + 262
Tp2023	653 + 190
Tp2024	710 + 82
Tp2025	772,5
1/2026	68
2/2026	70,5
3/2026	124
4/2026	89,5
5/2026	94

Lukuvuonna 2020 – 2021 tukiopetusresurssi on 31h/vko (1 178 h/v).
Lukuvuonna 2021 – 2022 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).
Lukuvuonna 2022 – 2023 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).
Lukuvuonna 2023 – 2024 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).
Lukuvuonna 2024 – 2025 tukiopetusresurssi on 30,5h/vko (1 159 h/v).
Lukuvuonna 2025 – 2026 tukiopetusresurssi on 30,5h/vko (1 159 h/v).

4. Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet: (näiden toteutuminen)

Varhaiskasvatus:

- Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku)
- Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitsemus, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen
- Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa. Keskusta-alueelle tehdään uusi päiväkotitoimitus (6 ryhmää), johon siirtyvät Peltoisten päiväkotitoimitus, Puistometsän ylimääräinen ryhmä, päiväkotitoimitus Metsämarjat ja varahoitoyksikkö Sahrami.

Perusopetus:

- Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku)
- Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen
- Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.
- Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta kouluissa.

Vapaa-aikapalvelut

- Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.
- Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Vahvistetaan erityisesti miesten osallistumismahdollisuuksia. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.
- Kehitämme kotona asuvien ikäihmisten mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.
- Voimaa vanhuuteen -ohjelman avulla edistetään toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten liikuntakykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveystoiminnan avulla. Liikuntaneuvonnan palveluketjun luominen ikäihmisille ja työikäisille fyysisen toimintakyvyn varmistamiseksi. Ikiliikkujat 65 + hankkeen myötä kohderyhmän toimintakyvyn ja terveyden vahvistaminen. Lasten ja nuorten liikuntakasvatuksen tukeminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.
- Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.
- Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervetullut toiminnan piiriin. Eri-tyishuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtaamiseen.
- Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.
- Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiaan. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätöihin.
- Ylläpidetään ja kehitetään vakiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehostetaan yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.

5. Toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset riskit:

Varhaiskasvatus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimintatilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen

vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakoitua sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.

3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Perusopetus ja keskiasteen koulutus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakoitua ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Vapaa-aikapalvelut:

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetustoiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanke-toiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospäivien tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvalisuus olisi laitospäivien poissaolon aikana hallinnassa. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus-/varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

6. Muut olennaiset talouteen ja toimintaan liittyvät tiedot:

Valtionavustusta etsivään nuorisotyöhön on haettu 45 000 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 41 250 euroa.

Valtionavustusta vieraskielisten oppilaiden S2-opetukseen on haettu 64 650 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 52 866 euroa.

Valtionavustusta harrastamisen Suomen malliin on haettu 44 800 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 44 000 euroa.

Valtionavustusta harrastamisen Suomen malliin on haettu 57 675 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 57 000 euroa.

Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen on haettu 9 590 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 8 000 euroa.

Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen on haettu 9 310 euroa.

Valtionavustusta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin on haettu 972 000 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 447 000 euroa.

Valtionavustusta digitaalisten oppiympäristöjen edistämiseen varhaiskasvatuksessa on haettu 100 800 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 81 000 euroa.

Valtionavustusta kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen on haettu 109 725 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 101 175 euroa.

Valtionavustusta liikkuva koulu ja Move-liikuntaneuvonnan hankkeeseen on haettu 38 640 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 38 000 euroa.

Valtionavustusta liikkuva koulu ja Move-liikuntaneuvonnan jatkohankkeeseen on haettu 38 100 euroa. *Valtionavustusta myönnettiin 29 000 euroa.*

Valtionavustusta perusopetuksen uimataidon opetuksen vahvistamiseen on haettu 21 600 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 21 600 euroa.

Valtionavustusta liikunnallisen elämäntavan paikallisiin kehittämishankkeeseen (varhaiskasvatus, soveltava liikunta) on haettu 27 350 euroa. Valtionavustusta myönnettiin 27 000 euroa.

Valtionavustusta S2-opetuksen kehittämiseen on haettu 24 840 euroa. *Valtionavustusta myönnettiin 12 600 euroa.*

7. Muuta